Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 208 JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 31, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 31-го ЖОВТНЯ 1997 р. Ч. 208 РІК CIV.

Л. Кучма відвідує Грузію

Київ(Р.Р.). — У вівторок, 28-го жовтня, Президент України Леонід Кучма вилетів з дводенною візитою до Грузії для зустрічі з її президентом Едуардом Шеварднадзе.

Голова Управління зовнішньої політики Адміністрації Президента України Володимир Огризко повідомив, що в ході зустрічі сторони обговорили питання конкретної співпраці, підписали спільну декларацію та ряд документів, спрямованих на попередження виникнення подвійного громадянства та ліквідацію випадків вже існуючого подвійного громадянства.

Між урядами України і Грузії підписано угоду про співробітництво, взаємодопомогу, обмін інформацією у сфері боротьби з порушеннями міжурядових і податкових законів, про співробітництво в геодезичній, фармацевтичній, туристичній галузях та у сфері зв'язку.

Президент України Леонід Кучма висунув ідею безпеки між країнами Чорноморського басейну, а Є. Шеварднадзе — ініціятиву „За мирний Кавказ".

За словами Огризка, зустріч сприятиме розвиткові співробітництва між країнами Чорноморсько-Балтійського реґіону та Середньої Азії. Президенти порушили також питання створення транскавказького транспортового коридору. Це сприятиме виходові українських товарів на кавказький і середньоазійський ринок, тобто створить додаткові можливості для українських товаровиробників.

Українська сторона також висловила готовість післати своїх спостережників в рамках ООН чи ОБСЕ у реґіон грузинсько-абхазького конфлікту.

У Києві 27-го жовтня Л. Кучма зустрівся з делеґацією Центрального банку Канади, очолюваною його керівником Ґордоном Тіссеном. Гість високо оцінив ухвалений Верховною Радою закон про Національний банк України.

Президент Л. Кучма висловив надію, що до кінця року в Україні буде досягнуто якщо не позитивної динаміки, то хоча б нульового рівня падіння обсягу виробництва. В Україні докладається зусиль для створення сприятливих умов для українського та чужоземного інвестора.

Л. Кучма також прийняв амбасадора Кувайту Ахмеда Абдулу Аль Мубаракі з нагоди завершення його праці в Україні.

„Національний Фронт" починає наступ

Київ (УНІАР). — 27-го жовтня відбулася пресконференція голів партій-учасниць виборчого бльоку „Національний Фронт" (НФ) за підсумками установчого з'їзду.

Голова Української Республіканської Партії Богдан Ярошинський зазначив, що у сучасній українській політиці існує три головні течії: комуністична, псевдоцентристська, „яка виступає за збереження існуючого становища розброду в політиці і економіці, підтримуючи вузькоклянові інтереси окремих груп", та національно-патріотична.

Метою НФ є об'єднання зусилль політичних партій, які належать до третьої течії, для „утвердження національної ідеї у свідомості українського народу і розбудові національної і демократичної української самостійної соборної держави".

Голова Української Консервативної Республіканської Партії Степан Хмара, на запитання, чому бльок є „фронтом", відповів, що тепер „йде справжня війна за Україну, за подальшу долю нації і держави". Він наголосив, що „світові сили тепер спрямовані на деіндустріялізацію і деінтелектуалізацію української держави, бо не бажають появи нової геополітичної сили" і що „нас дискримінують, усуваючи зі світових ринків космічних технологій та зброї".

НФ спрямовує свою діяльність проти комуністичних і прокомуністичних сил, проти російського імперіялізму (але ні в якому разі на проти російського народу), а також проти „культурно-інформаційного імперіялізму", який йде із Заходу і „намагається позбути України економічної і куль-

(Закінчення на стор. 3)

Нестимуть найбільші видатки

Вашінгтон. — Польща, Мадярщина і Чехія при вступі до НАТО повинні будуть нести "найбільшу частину видатків", зв'язаних з його поширенням, заявив на слуханнях в сенатській Комісії з асиґнувань голова Об'єднаних штабів збройних сил ЗСА генерал Генрі Шелтон. "З чисто військової точки зору, — продовжив він, — нові члени повинні принести в НАТО дійсні військові можливості. Потрібно добиватися того, щоб нові члени були не споживачами, а вносили дійсний вклад у спільну безпеку".

Реставрують концтабір в Росії

Кучіно, Росія. — Тут у цій місцевості, що знаходиться недалеко колишнього найбільш суворого концентраційного табору для політичних в'язнів, Перм 36, останньо завважується значне пожвавлення. Свого часу в ньому відбували покарання такі особистості : Натан Шаранський, Сергей Ковальов, Левко Лук'яненко, письменник Владімір Буковський та інші 2,000 дисидентів і мистців. Відбував тут свій присуд і відомий український поет Василь Стус, якого у 1985 році номіновано на Нобелівську нагороду, але він помер серед таємних обставин 4-го вересня 1985 року, місяць перед тим як нагороди призначувано.

Приїжджають позамісцеві люди, науковці та репортери російських і закордонних засобів масової інформації. Все це напередодні 30-го жовтня, котрий офіційно є визнаний Днем Всенародної Жалоби всіх тих, які загинули під час сталінських репресій. У більшості тепер це свято обходять тільки цих кілька уцілілих колишніх в'язнів, їхні діти і внуки. Населення Росії в основному немає відношення до тих подій, бо молодші не знають про це, а старші, пересяклі ностальгією комунізму, не хочуть пам'ятати і привертати увагу до тих злочинів.

Причиною більшого як досі зацікавлення, є намагання місцевих науковців під керівництвом 50-річного Віктора Шмірова, професора середньовічної історії, відреставрувати бодай частину того колишнього пекла Перм 36, як живучого музею совєтських репресій. Якщо їм це вдасться здійснити, то це буде єдиний концентраційний табір з часів СССР, який буде публіка могла оглядати. Ці їхні заходи зрушили цілу лявіну досі прихованих почувань. Губернатор області підтримує їхні зусилля і навіть виділив деякі фонди зі свого бюджету для цього проєкту, але місцеві комуністи є дуже проти цього, а ці уцілілі колишні в'язні мають роздвоєні почування щодо їхнього задуму.

Не зважаючи на всі перешкоди, ініціятивна група має успіхи, бо вже досі знайшла підтримку від місцевого відділу „Меморіялу" — історичного товариства комуністичних репресій, а навіть відлюдний Александер Солженіцин погодився увійти до музейної ради. Головною метою створення такого живучого музею, є не тільки показати жорстокість комуністичного режиму, але в першу чергу дати можливість Росії та росіянам прийти до визнання їхньої несламної минувшини.

Чорне море чекає порятунку

Київ. — Інформаційні агентства України та багатьох інших країн докладніше висвітлюють практичну сторону симпозіюму під назвою „Релігія—наука— довкілля", який відбувся на грецькому кораблі поблизу Одеси і яким керував Патріярх Східньої Православної Церкви Вартоломей І.

Перший такий же симпозіюм відбувся у 1995 році, започаткувавши співіснування і співробітництво науки з релігією, яке може у висліді привести до оздоровлення екології плянети. Тоді ж Вартоломей І у своєму виступі сказав, що „знищення природного довкілля можна вважати гріхом".

В цілому минулий симпозіюм був присвячений 1900-річчю Апокаліпси.

Чорне море в юдейській і християнській релігійних традиціях має особливе значення як можливий епіцентр світового потопу з горою Арарат як місцем зупинки Ноєвого ковчегу. У теперішні часи Чорне море, на берегах якого проживає щонаймнеше 200 млн. осіб, починає вмирати. Тільки Дунай щороку вносить у Чорне море 69 млн. тонн різних солей, 40,000 хемікаліїв, 50,000 тонн нафтових відпадів. Також щороку море поглинає 500,000 кубометрів рідких нечистот. Якщо в 1986 році у Чорному морі виловлено 2 млн. тонн риби, то в 1992 році — лише 100,000 тонн. У порівнянні з 1975 роком зникло 85 відсотків риби.

Від 1986 до 1992 року дохід чорноморських рибоболовів зменшився на 200 млн. дол., а місць праці в цій ділянці стало менше на 150,000. Дохід від туризму і від причорноморських курортів зменшується на 300 млн. дол. річно.

У районі Чорного моря вже не один раз зареєстровано випадки масових захворювань жовтухою, холерою і тифом.

За декілька днів праці симпозіюму пароплав заходив у вісім портів шести причорноморських держав.

У всіх виступах релігійних і наукових діячів підкреслювалося, що збереження довкілля, екологічної рівноваги на плянеті є найважливішим завданням людства і це завдання — глибоко духовне. Єрусалимський рабин Нафталій Ротенберг прочитав учасникам уривок зі старожидівського апокрифу — про час, коли Бог створив світ, поселив Адама в раю і сказав до нього: "Подивися на все створене Мною. Все це створене для тебе. Пам'ятай це і не руйнуй Мною створеного, бо зруйнованого вже не направиш".

Компанія „Авіялінії України" закуповує літаки

Київ(Р.Р.). — Згідно з інформацією УНІАН, компанія „Авіялінії України" намагається закупити два літаки „Боїнґ-767" та три „Ейрбас-320".

Оскільки літаки Іл-62 вже застаріли, Уряд України провів тендер з метою віднайдення оптимального варіянту літака для компанії „Авіялінії України". За результатами тендеру загальна сума контрактів коливається від 270 до 300 млн. дол.

Закуп ускладнюється через відмову українських банків надати довготривалі кредити.

Згідно з прийнятою схемою, 85 відсотків фінансування контрактів здійснюється під гарантії Уряду України, а 15 відсотків кредитів компанія має знайти самостійно, тобто 25 млн. дол. Специфіка авіяції передбачає кредитування закупу літаків на період не менше 10–12 років, а банки намагаються давати кредити на короткий час. Довготривалий кредит під державні програми отримати практично неможливо.

Для виходу із ситуації Кабінет Міністрів намагається створити консорціюм з участю кількох українських банків.

Зросли ціни на бензину

Київ. — Власники автомобілів в Україні змушені тепер платити за бензину на 40 відс. більше, ніж кілька днів тому, повідомили засоби масової інформації. Різкий зріст цін на колись найдешевше пальне в Европі пов'язаний з новим митом на його імпорт.

Тиждень тому бензина коштувала 62-70 копійок за одну літру, а тепер — 88-95 копійок. Деякі заправки в Києві продають бензину найвищої якости по 1.10–1.20 гривні.

Раніше цього року ввійшло в дію нове мито на бензину у розмірі 22.46 дол. за одну тонну. Імпортери мусять сплатити його, як тільки пальне перетне кордон. В результаті вартість імпортованої з Росії бензини зросла від 150-160 дол. за тонну до 250-260 дол.

Газета „Кієвскіе Ведомості" передбачила, що ціни з часом сягнуть европейських і становитимуть 1 дол. (1.87 гривні) за літру. Для громадян це матиме катастрофічні наслідки, сказано в газеті. Як відомо, середня платня в Україні становить 90 дол. на місяць.

Деякі урядовці припускають, що нове мито змусить продавців бензини зменшити свою залежність від імпорту з Росії і звернутися до українських шістьох нафтоочисних компаній. Однак компанії ці вже кілька років працюють нижче своїх можливостей у зв'язку з низьким постачанням нафти з Росії. За перші дев'ять місяців цього року вони переробили 9.69 млн. тонн сировини, що на 350,000 тонн менше ніж за цей самий період минулого року.

ХОРВАТІЯ — УКРАЇНА 2:0

Парсиппані, Н. Дж. — У першій рунді елімінаційних ігор за вхід до фінального турніру за футбольне мистецтво світу, збірна України програла проти репрезентації Хорватії у Загребі 0:2. У трьох інших елімінаціях Італія зремісувала 1:1 у Москві проти Росії, як і Бельгія проти Ірляндії у Дубліні. Югославія перемогла Мадярщину несподівано високим вислідом 7:1. Відплатні змагання відбудуться в половині листопада.

Громада Ню Йорку сердечно попрощала А. Зленка

Ню Йорк (О. Кузьмович). — В середу, 1-го жовтня, українська громада Ню Йорку та околиці численно та сердечно попрощала свого довголітнього приятеля, амбасадора України до ООН, Анатолія Зленка.

Здається не було одної української організації, яка не була б заступлена своїми представниками в гостинних приміщеннях Українського Інституту Америки, і це було чи не найкращим доказом, які близькі та щирі стосунки існували в останніх роках поміж українським представником до Об'єднаних Націй, а усіми кому близька доля молодої української держави та її гідного заступництва на світовому форумі.

Амбасадор А. Зленко виголошує своє прощальне слово до громади Ню Йорку.
(Світлив Я. Кулинич).

Поруч із представниками організацій та політичного українського життя і членами дипломатичної служби з консулем Віктором Крижанівським у проводі, були присутні завжди активні духовники обох українських церков в Ню Йорку — парох церкви св. Юра о. Патрикій Пащак, ЧСВВ, і ряд інших священиків, серед яких був теж настоятель української православної катедри св. Володимира протопресвітер о. Володимир Базилевський.

Зустріч, яка з причин виїзду амбасадора А. Зленка з Ню Йорку до Парижа мала радше сантиментально-сумний характер, розпочав довшим словом президент УККА Аскольд Лозинський, що підкреслював виїмково гарну та корисну співпрацю з амбасадором, який був немов частиною нашої громади. Він заявив особливі симпатії усіх членів громади до амбасадора та від цієї громади бажав йому дальшої сили та витривалости на його новому так відповідальному пості амбасадора України у Франції. Як окремий подарунок А. Лозинський вручив амбасадорові ікону Матері Божої, роботи Мирослави Стойко, зазначуючи, що другу таку отримав президент Польщі, як також передав від УККА зразки видань для дітей.

Другою промовляла Уляна Дячук голова УАКР, яка напередодні від'їзду А. Зленка до Па-

(Закінчення на стор. 3)

В Україні
(З інформацій УНІАР)

УКПР КРИТИКУЄ ВИБОРЧИЙ ЗАКОН

КИЇВ. — Українська Консервативна Республіканська Партія вважає, що з нового закону про вибори, який привітали більшість партій, найбільше скористають комуністи та мафіозні клани. „В умовах соціяльно-економічної нестабільности, в державі з кримінальною владою змінити ситуацію на краще лише шляхом виборів вже неможливо", — сказано у меморандумі УКРП про суспільно-політичну ситуацію в Україні. На думку авторів, новий закон про вибори народних депутатів „несправедливий і вигідніший для комуністів і мафіозних кланів — антинародних і антиукраїнських сил, які залишилися з колоніяльного періоду і мають в Україні статус найбільшого сприяння від влади". Враховуючи існуючу ситуацію, УКРП візьме активну участь у виборах, намагаючись бльокуватися і співпрацювати з національно-патріотичними силами. „УКРП буде однозначно вести безкомпромісову боротьбу з антиукраїнськими силами: комуністами, космополітами, 'партією влади'", — сказано в документі.

ОБІЦЯЮТЬ ІНВЕСТИЦІЇ

ОДЕСА. — Тут на зустрічі з головою Одеської міської державної адміністрації Русланом Боделаном радник міністра-президента бельгійської землі Фляндрій Мішель ван Гольдер сказав, що флямандські компанії готові інвестувати в проєкт будівництва дунайського каналу „Прорва" 600,000 дол. М. ван Гольдер очолює делеґацію підприємців, яка прибула в Україну для налагодження ділових зв'язків. Флямандська компанія „Деме, яка спеціялізується у днопоглиблювальних роботах, готова взяти участь у створенні спільного підприємства з українським державним підприємством „ЧорАзовморшлях".

ЗАРЕЄСТРОВАНО ПАРТІЮ „РЕФОРМИ І ПОРЯДОК"

КИЇВ. — Міністерство Юстиції України 24-го жовтня видало свідоцтво про реєстрацію Партії „Реформи і Порядок". Цю партію очолює Віктор Пинзеник і вона має близько 14,000 членів. Її осередки є у 21 області, а найбільший відділ (майже 2,500 осіб) — у Криму. За словами Віктора Терьохіна, незабаром відбудеться другий з'їзд ПРП, делеґати якого визначать стратеґію виборчої кампанії та затвердять список кандидатів від партії. Як уже інформовано, перший з'їзд ПРП відбувся 11-го жовтня 1997 року.

АМБАСАДОР РУМУНІЇ ПОТРАПИВ В АВТОКАТАСТРОФУ

КИЇВ. — 27-го жовтня по дорозі з Чернівців до Києва потрапив в автомобільну катастрофу амбасадор Румунії в Україні Іон Бістріяну. Це сталося з вини водія вантажівки, який розвертаючись не пропустив амбасадорське „Пежо". І. Бістріяну дістав закриту травму грудної клітини і перелом ребра. Дружина амбасадора не постраждала.

„ВПЕРЕД, УКРАЇНО!" БОРОТИМЕТЬСЯ ЗА МОРАЛЬНІСТЬ

КИЇВ. — 28-го жовтня передвиборчий бльок „Вперед Україно!", зформований Українською Християнсько-Демократичною Партією і Хриситянським Народним Союзом заявив, що у разі перемоги у виборах впроваджуватиме в Україні ідеологію чистоти і моральности держави. Всі організатори бльоку є юристи з досвідом парляментарної праці. Заступник голови парляменту Віктор Мусіяка, ймовірно, очолить передвиборчий список, до якого мають увійти 17 членів депутатської групи „Реформи".

ПОСИЛЮЮТЬ БОРОТЬБУ ІЗ „ДІДОВЩИНОЮ"

ЛЬВІВ. — За інформацією заступника прокурора військової прокуратури західнього реґіону України Миколи Фіщука, у 1996 році до судів направлено 84 карні справи, за якими 115 військовослужбовців надзвичайної служби звинувачено у позастатутних взаєминах. Позастатутними взаєминами або „дідовщиною" називають дискримінаційну і принизливу поведінку вояків старшого призову щодо вояків молодшого призову. За перші шість місяців 1997 року заведено вже 50 подібних карних справ на 60 військовослужбовців.

У СВІТІ

ПРОВІДНИКИ ЖИДІВСЬКИХ консервативного і реформістського рухів погодилися у вівторок, 28-го жовтня, на тримісячне відсунення будь-яких дій пов'язаних з непорозумінням між ними та рабінатом ортодоксальних жидів, котре загрожує поділові жидів на тутешніх і закордонних. Минулого понеділка два перші угрупування заявили, що домагатимуться судового рішення, щоб примусити уряд визнати їхню рівноправність у двох ділянках: право навертати на жидівство та право брати участь у релігійних радах. Їхнє рішення відкласти ці заходи прийшло після того, як на них посипалась сильна критика зі сторони багатьох політиків, що вони намагаються зірвати процес урядового комітету, котрий шукає компромісу, а з тим і розв'язки цього питання.

В АМЕРИЦІ

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ УРЯДУ президента Билла Клінтона та західні дипломати минулого вівтірка, 28-го жовтня, заявили, що в основному дорадники Президента для справ закордонної політики погоджуються з думкою про те, що існує конечність затримати частину американських збройних сил в Боснії після того, коли в червні наступного року офіційно закінчиться термін їхнього теперішнього зобов'язання. Вони також підкреслили, що Президент покищо не зробив жодного рішення, бо це є дуже делікатна справа, котру все ж таки внедовзі Президентові прийдеться вирішити. З одної сторони він не хоче ставати на прю з деякими конгресменами, котрі постійно вимагають повороту американського війська з Боснії, а з другої сторони є свідомий того, що коли всі американські збройні сили відійдуть, то в Боснії відновиться попереднє пекло.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Частинне спокутування провини

Відкриваючи перше засідання Конґресу, на якому, передусім, дебатується питання про ратифікацію прийняття нових членів до Північноатлантійського оборонного союзу, керівник сенатської Комісії міжнародних відносин сенатор Джессі Гелмс, між іншим, підкреслив, що, "поширюючи НАТО, маємо сьогодні історичну можливість направити кривди, породжені ялтинською зрадою", яка на десятки років залишила мільйони европейців під гнітом комуно–тоталітаризму. „Всі американці повинні привітати ті народи, котрі вкінці стали рівноправними партнерами в об'єднанні демократичних народів, запевнюючи в цей спосіб, що народи ці вже ніколи не стануть жертвами тиранії".

Гарні, не позбавлені відвертости й справедливости слова відомого своїм ультраконсервативним становищем сенатора з Північної Каролайни сказані, мабуть, більш ніж вчасно. Переважна більшість американських громадян висловлюється за поширення НАТО. Це, між іншим, підтверджується опитуванням населення, яке провів Американський інститут дослідження громадської думки: 63 відсотки американців висловилися за прийняття до Північноатлантійського оборонного союзу нових його членів і тільки 18 відсотків до поширення НАТО на схід поставилися неґативно. Решта 19 відсотків опитуваних не мали конкретної думки, поскільки взагалі не орієнтувалися, про що, власне, йдеться. Вхід до союзу нових членів — Польщі, Мадярщини та Чехії — підтримали 90 відсотків керівників приватних підприємств, 61 відсоток опитуваних експертів з питань міжнародних відносин і тільки 54 відсотки спеціялістів у ділянці загальної безпеки.

Нові кандидати вступу до НАТО мали б стати його членами в час відзначення 50–річчя цього союзу, тобто в 1999 році. Висліди опитування, проведеного 4—11–го вересня ц.р., опубліковані якраз напочатку серії шести "натівських" засідань сенатської Комісії міжнародних відносин, скликаних з метою обговорення питань у зв'язку з поширенням НАТО на схід.

Деякі американські політики називають два головні та водночас елементарні способи поширення Північноатлантійського оборонного союзу: хороший і поганий. Серед найголовніших перешкод ратифікації ґарантій безпеки НАТО для трьох найближчих новітніх кандидатів членства у ньому є, так би мовити, скромність европейців у тому, щоб взяти на себе частину коштів, пов'язаних з його поширенням. Другою, не менш важливою, обставиною є брак в американському суспільстві переконання, що прихід до НАТО нових членів справді відповідає як міжнародним, так і внутрішнім інтересам З'єднаних Стейтів. З висловлювань окремих конґресменів також випливає, що Адміністрація Президента Клінтона, заспокоюючи Росію, пішла задалеко у своїй співпраці з Кремлем у рамках діяльности постійно–діючої Ради Росія—НАТО, що може відчутно загрожувати єдності цього союзу. Подібні до застережень республіканця Гелмса має зауваги його колеґа, сенатор зі стейту Делавер Джозеф Байден, котрий серед демократів займає найвищу ранґу в сенатській Комісії міжнародних відносин. Дж.Байден одверто висловив думку про те, що, якщо вже справді казати правду, то питання про прийняття до НАТО Польщі, Мадярщини та Чехії має, насамперед, моральний аспект — спробу бодай якось направити шкоду, заподіяну свого часу байдужістю Заходу щодо нинішніх кандидатів вступу в згаданий союз.

В цілому ж пересічні американці, мабуть, мають певну рацію, запитуючи: а чому, мовляв, не самі европейці, а З'єднані Стейти повинні дбати про безпеку в Европі? Проте, далеко не кожен хоче чи може усвідомити, що за прийняттям нових членів до НАТО стоїть як минуле, так сьогоднішнє та майбутнє Европи. Як висловилася на першому засіданні згаданої Комісії Сенату державний секретар Меделин Олбрайт, створення НАТО вперше в історії дозволило втримати европейські держави від якогось серйознішого протистояння. Подруге, війни — на зразок балканської — повинні нагадувати всім про постійну загрозу вибухів міжетнічних европейських конфліктів. Поширення ж НАТО збільшує простори, на яких можна забезпечувати спокій. Не останнім фактором, котрий говорить за це поширення, є той, що Росія будь–коли готова повернутися до своєї перевіреної історичним досвідом методики в діях щодо своїх сусідів. Та ж М. Олбрайт не поділяє думок про те, що З'єднані Стейти не мають жодних життєвих інтересів у Центральній Европі. Неможливо захистити Страсбурґ чи Барсельону, не захищаючи Щецін чи Брно, Будапешт чи Прагу. З'єднані Стейти не можуть нехтувати европейськими інтересами ще й тому, що мають за собою не лише Ялтинську конференцію, але й відтак довготривале протистояння з Москвою, так звану холодну війну як один з головних наслідків тієї конференції, факт якої ще довго залишатиметься загадкою не тільки для політологів та істориків.

Віктор Каспрук,
Київ

НАТО ЯК ҐАРАНТІЯ СТАБІЛЬНОСТИ

Совєтська пропаґанда аж захлиналася, „викриваючи" „підступні реваншистські наміри бльоку НАТО" щодо „миролюбивого" СССР. Тож і після десятиліть по тому, гадаю, було б не зайве пригадати, за яких обставин був заснований Північноатлантійський оборонний союз. У період між 1945 і 1949 роками перед державами Західньої Европи та їхніми союзниками в Північній Америці постала нагальна проблема повоєнної відбудови економіки, але вони з тривогою спостерігали за все зростаючою експансіоністською політикою і методами силової дипломатії керівництва СССР.

Сумлінно виконавши зі свого боку взяті на себе під час Другої світової війни зобов'язання щодо скорочення оборонних структур і численности збройних сил, уряди західніх держав виявляли дедалі більше занепокоєння, адже стало цілком зрозуміло, що совєтське керівництво мало намір повністю зберегти всі свої збройні сили. Ба, більше — декларована КПСС ідеологія та її геополітичні стратегічні цілі не залишали жодних сумнівів у тому, що всі декларативні заклики до поважання статусу ООН та міжнародних угод, котрі були укладені наприкінці війни, не зможуть ґарантувати збереження національного суверенітету та незалежности держав із демократичним устроєм, які опинилися перед реальною загрозою аґресії із-зовні або розгортання внутрішньої підривної діяльности совєтських спецслужб.

Ці побоювання закономірно почали зростати після того, як у багатьох країнах Центральної та Східньої Европи були силою нав'язані недемократичні форми правління, жорстоко придушувались і топтались найменші паростки опозиції маріонетковим режимам, насадженим Москвою, зневажались і утискувались елементарні права людини, громадські права і свободи.

У проміжку між 1947 та 1949 роками сталися драматичні політичні події, які примусили серйозно замислитись над проблемою уникнення совєтської експансії. Фактично йшлося про пряму загрозу, що нависла над суверенітетом Норвеґії, Греції, Австрії, Туреччини та ще цілим рядом західньоевропейських країн, про державний переворот у Чехо-Словаччині, здійснений у червні 1948 року, та протиправну бльокаду Західнього Берліну, котру було розпочато за вказівкою Сталіна у квітні того ж року.

Европа опинилася перед вибором — або ж разом подумати про ефективну колективну систему оборони, або ж повністю потрапити під російський вплив і стати безправним придатком до совєтської імперії. Европейці вибрали перше.

22-го січня 1948 року Ернест Бевін, міністер закордонних справ Британії виступаючи в палаті громад британського парляменту, висуває пропозицію створити в тій чи іншій формі союз західніх країн. Пропозиція була підтримана европейською громадою.

І підписавши в березні 1948 року Брюссельський договір, п'ять держав Західньої Европи, а саме: Бельґія, Люксембурґ, Нідерлянди, Британія і Франція — цим самим засвідчили своє рішуче прагнення створити ефективну і мобільну систему оборони і зміцнити та поглибити взаємні контакти таким чином, щоб бути спроможними протидіяти ідеологічній і політичній загрозі з півночі.

Відтак 27-28-го вересня 1948 року міністри закордонних справ держав-учасниць Брюсельського договору засновують Організацію оборони Західнього Союзу.

Потому відбулись переговори між ЗСА й Канадою про створення єдиного Північно-атлантійського альянсу, заснованого на ґарантіях безпеки та взаємних зобов'язаннях між Европою та Північною Америкою. І вже 10-го грудня 1948 року представники держав-учасниць Брюссельського договору, Канади та ЗСА розпочинають у Вашінґтоні переговори про укладання Північно-атлантичного договору.

Держави-члени Брюсельського договору — запросили Данію, Ісляндію, Італію, Норвеґію і Портуґалію взяти участь у цьому процесі. Наслідком цих переговорів стало підписання у квітні 1949 року Вашінґтонського договору, що започаткував спільну систему безпеки, засновану на партнерстві цих дванадцяти країн.

12-го березня 1952 року першим генеральним секретарем НАТО було призначено лорда Ісмі з Великої Британії.

У 1952 році до договору приєдналися Греція й Туреччина. Федеративна Республіка Німеччини вступила до альянсу в 1955 році, а Еспанія стала членом у 1982 році.

НАТО — це демократична організація рівноправних учасників. Він був створений на основі договору між державами, кожна з яких добровільно приєдналася до нього після завершення публічних обговорень і відповідної парляментарної процедури. Цей договір поважає індивідуальні права всіх держав-членів альянсу та їхні міжнародні зобов'язання, згідно зі статутом Організації Об'єднаних Націй. Він зобов'язує кожну державу-члена взяти на себе значну частину ризики і відповідальнсоти, котрі пов'язані зі спільною безпекою, водночас надаючи кожному членові можливість користуватися перевагами спільної безпеки. Договір також вимагає від держав-учасниць утримуватись від приєднання до будь-яких міжнародних зобов'язань, котрі йому суперечать.

Іван Головінський

Цінний вклад до історичних споминів

Під фірмою Наукового Товариства ім. Шевченка в Канаді, зредаґована Василем Варигою, появилася в 1996 році в Торонто цікава книжка п. з. „Українці в Берліні (1918-1945)". Ця книжка на 256 сторінок — це пропам'ятний збірник доповідей і спогадів з життя і діяльности українців в Берліні. Збірник був виданий з нагоди з'їзду колишніх „берлінців", 5-го вересня 1981 року в Шератон готелі в Торонто. Книжка містить 33 короткі дописи із різнорідною тематикою. Найбільше число дописів є пера інж. Василя Яріша і Михайла Сулими. Обидва вони написали по вісім дописів.

Історичну вартість мають дописи про Український Науковий Інститут в Берліні та про Національну Організацію Українських Студентів (НОУС) в Німеччині. Цікавими є спогади про відомі історичні постаті — наприклад, про Вячеслава Липинського чи Дмитра Вітовського. На тлі жорстокого воєнного лихоліття відображена діяльність відомих наших нуковців, професорів Дмитра Дорошенка, Івана Мірчука, Зенона Кузелі, Бориса Крупницького. Числові інформації про українських студентів подані в спогадах Богдана Цимбалістого. Літом 1944 року число студентів по осередках було слідуюче: Відень — 285, Прага — 135, Берлін — 83, Ґрац — 46, Бреслав — 40, Ляйпціґ — 24, Денціґ — 23, Дрезден — 10, Інсбрук — 9, Мюнхен — 7. Цей числовий стан докорінно змінився в 1945 році, коли більшість студентів із Відня і Праги переїхали до Мюнхену та Інсбруку. Відносно мало студентів, 7 відс., студіювали право і суспільні науки, а 6 відс. — філософічні і гуманістичні науки.

Студенти держалися нашої Церкви і в неї знаходили моральну підпору у тій тоді жорстокій дійсності. Цікавий опис ролі Церкви знаходимо в спогаді о. Петра Романишина „Історія української еміґрації та Українська Католицька Церква в Німеччині", як також у спомині Андрія Гнатишина про церковний хор в Берліні.

Далеко на чужині, в обставинах жорстокої війни наша молодь працювала і студіювала, щоб колись застосувати набуте знання на службі своєму народові. Та не тільки студіювали наші студенти. Вони брали активну участь у боротьбі проти фашистської Німеччини як провідні члени Організації Українських Націоналістів. Багато студентів включилися до похідних груп в Україну і чисельні із них загинули в боротьбі або в тюрмах ґестапа. Перші арешти відбулися в Берліні 15-го вересня 1941 року. Тоді арештовано С. Бандеру, Є. Стахова, О. Антоновича, О. Тюшку, І. Габрусевича та інших. В листопаді 1942 року ґестапо арештувало понад 50 студентів і майже до кінця війни вони просиділи в концентраційних таборах за приналежність до ОУН. Згадуючи про ті арешти, Є. Стахів пише: „Той факт, що в столиці німецького Райху, тої столиці, яка ширила терор у цілій Европі, було зорганізоване українське націоналістичне підпілля, котре згодом поширилося на інші міста Німеччини, свідчить, що українці воювали з німцями не лише в Україні, а й на їхній власній території. Такими успіхами боротьби не можуть похвалитися інші европейські народи".

Безумовно, цей збірник є цінним вкладом в історичну мемуаристику наших визвольних змагань. В передмові до нього редактор Василь Верига писав: „Автори — „берлінці" писали цей збірник не для себе... писали його для прийдешніх поколінь, щоб вони довідалися, як важко їхні предки здобували знання й використовували його не тільки для себе, але також і для свого народу, його визвольної справи".

За появу цього збірника друком належиться особливе признання Ірині Яріш, дружині покійного вже Василя Яроша.

ІМІҐРАЦІЙНІ СПРАВИ
Український центр „Паллада"

Про іміґраційну льотерію та український пашпорт

Я чув, що участь у іміґраційній льотерії тепер є платною. Прошу пояснити, куди і скільки треба платити та який порядок оформлення заяви.

Участь в іміґраційній льотерії є безкоштовною. Видатки, пов'язані з проведенням іміґраційної льотерії покривається за рахунок тих осіб, які вже виграли (тобто одержали офіційне повідомлення про виграш). Таким особам Крайовий центр віз, що знаходиться у місті Портсмут, Ню Гемшир, висилає окремо листи з поясненнями, що стосуються оплати.

Тільки в цьому випадку потрібно сплачувати по 75 дол. за кожного члена родини. Гроші вноситься до Державного департаменту ЗСА.

Особи, які знаходяться в Україні, заплатять ці гроші до Уряду ЗСА під час інтерв'ю у Варшавському консуляті.

Нагадуємо, що цього року замовлення на участь в іміґраційній льотерії повинні бути відправлені до 24-го листопада. Спеціяльних форм для участи в льотерії нема. Для осіб, які народилися в Україні, потрібно лише написати друкованими літерами слідуючу інформацію про себе (у лініях): 1. Прізвище (підкреслити) та ім'я. 2. Дата народження (день, місяць, рік). 3. Місце народження (село чи місто, країна). 4. Адреса, на яку ви хотіли б одержати повідомлення про виграш. 5. Поставте свій підпис і причепіть фото (розмір як на пашпорт). На зворотньому боці фотографії ще раз легенько напишіть олівцем друкованими літерами своє прізвище. На конверті вкажіть адресу (це мусить бути та сама адреса, що і на заяві учасника). Не забудьте першою лінією написати Ukraine. Висилати заяви треба на адресу: DV - 99 Program, National Visa Center, Portsmouth, NH 00212.

Я знаходжуся у ЗСА, як студент на візі F–1. Мій чоловік одержав право подати папери на одержання статусу у вислідi іміґраційної льотерії DV–98, але у зв'язку з тим, що його віза давно вигасла, ми вирішили, щоб він одержував іміґраційну візу у Варшаві. Згідно зі законом, що вступив у силу 1-го квітня цього року, він покинув Америку до 27-го вересня, що дає йому право на повернення до ЗСА. Тепер тим, які були без віз, але порушили закон і не виїхали вчасно за кордон, дозволили одержувати зелені картки в Америці, а кілька днів тому я випадково прочитала у газеті, що всім, хто перестояв візу хоча б на один день, не буде дозволено повернутися до ЗСА . Невже таке можливе, що ті, які послухалися букви закону і виїхали за кордон до того, як минуло 180 днів їхнього нелеґального перебування, можуть бути покарані, а тих, хто не взяв до уваги підписаний Президентом ЗСА закон, буде нагороджено зеленими картками?

Вам не треба хвилюватися відносно того, що вашому чоловікові буде дозволено одержати іміґраційну візу у Варшаві. Дійсно, повідомлення про те, що нелеґалам, які мають право (як і ваш чоловік) на одержання статусу постійного жителя, дозволено подавати документи до іміґраційної служби на території ЗСА, було зроблено тоді, коли вже минуло 180 днів додаткового "законного" перебування, після чого це вже було заборонено. Велика кількість людей покинула родини, роботу і виїхали за кордон, повіривши законові. Нещодавно було знову зроблено чергові поправки до іміґраційного законодавства і вищезгадані 180 додаткових "леґальних" днів зліквідовано. На щастя, закон не має зворотньої сили і, як нам відомо, всі ті, хто виїхали для одержання іміґраційних віз згідно з виграшем іміґраційної льотерії DV-98, вже проходять необхідні іміґраційні процедури за кордоном. Більше того, виглядає так, що Уряд хоче себе у якійсь мірі регабілітувати за погану організацію проведення іміґраційних справ у минулорічній програмі DV-97, коли, у багатьох випадках, члени родин "щасливців" залишилися без права леґального проживання в Америці, або по різних боках океану на багато років, хоча мали, згідно з умовами іміґраційної льотерії, повне право на одержання іміґраційних віз. Це сталося у випадках, коли особа, яка отримала повідомлення про виграш, не була разом з родиною, а бюрократична машина Служби іміґрації і натуралізації не спромоглася оформити іміґраційні справи на всіх членів родини продовж року. Думаємо, що ваш чоловік, як і всі інші, які

(Закінчення на стор. 3)

Іван М. Самійленко

РІЧНИЦЯ ВСЕНАРОДНОЇ ЖАЛОБИ

IV

На цьому місці варто підкреслити, що награбоване в селах України насильними хлібозаготівлями зерно вивозилось в 1932-33 роках за кордон і продавалось за безцінь, щоб за одержану валюту купувати техніку, а одночасно дурити світ, що голоду в Україні немає.

Виникає питання: чи всі в Україні терпіли голод? Звичайно, ні. Не було голоду для міліції, почали діяти закриті клюби, спеціяльні їдальні, ресторани і розподільні пункти люксусових харчів і товарів, призначених за дешеві ціни для партійної еліти — „разоблачітєлєй враґов народа".

Отже, в 1930 роки, а зокрема в 1933, народовбивчий рік, на кістках мільйонів безіменних трудівників української землі Москва будувала „соціялізм".

В ці роки зміцнюється влада тирана Сталіна, який, стоячи на трупах мільйонових жертв злочинної утопії, в 1934 році лицемірно заявив, що з усіх скарбів, якими володіє держава, „...найбільшим скарбом є людина..." Насправді ж людина фізично і духово стала власністю компартії та її вождя. Найменший спротив чи незгода підлягали суворій карі. Запанував сліпий послух. Народ опинився у фальшивому світі.

Україна в 1929-33 роках зазнала небаченої в людській історії трагедії. Лише в 1933 році число замордованих голодом перевищує загальне число жертв Першої світової війни. Підступний ворог був свідомий того, що коли б вся правда вийшла наверх, то цивілізований світ засудив би московських злочинців. Ось чому Москва так старанно тримала ці злочини в недоступній тайні, чому так голосно кричала про „соціялістичний проґрес" в совєтській імперії зла.

Україна була цілком ізольована від зовнішнього світу. Вже в травні 1934 року ЦКВКП(б) і Совнарком прийняли закон, згідно з яким за втечу за кордон людина підлягала вищій карі — розстрілу та конфіскації всього майна. Розстрілу підлягали також і дорослі члени родини „дизертира", які знали про цю втечу, але не повідомили міліцію.

Пригадаймо також і фатальну Ялтинську угоду, прийняту на вимогу Сталіна в лютому 1945 року про примусове повернення всіх колишніх совєтських громадян на „родіну". Варто пригадати погрози емісара Москви, письменника Іллі Еренбурга, який у червні 1945 року в Парижі заявив: „Ми вас, неповерненців на родіну, знайдемо на землі й під землею, на воді й під водою, знайдемо і в повітрі!".

Все ж мур мовчанки поволі розхитувався, особливо перед відзначенням 50-десятої річниці Великого голоду в Україні, а водночас й активізувалась дезінформація, фальш та наклепи на українську еміґрацію з боку совєтів та їхньої аґентури в ЗСА і Канаді. Так, наприклад, в Торонто була вийшла книга п. з. „Від Гітлера до Гарварду", в якій автор Д. Тоттл доводив, що голод в Україні — це зфабрикована українськими націоналістами леґенда. В цьому дусі висловився і представник України в ООН Іван Хміль, який заявив, що „мнимий голод в Україні 50-річної давності — це наклеп українських буржуазних націоналістів, які служили в Гітлера в часи Другої світової війни. Для того, щоб оправдати їхнє перебування в ЗСА, вони ширять брехню про якийсь голод в Україні".

За таких обставин українська діяспора в світі, а зокрема в ЗСА рішуче переконалась, що помимо масових демонстрацій, публічних віч і публікацій в пресі, українці повинні заручитися офіційною підтримкою збоку урядових кіл Вашінґтону, щоб, нарешті, пробудити сумління байдужого до Україну світу. Адже викриття затаєного Москвою злочину давало нам, українцям, сильну політичну і моральну зброю проти окупаційного режиму в Україні.

Створення в 1983 році Краєвого Громадського Комітету у ЗСА для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні, членом екзекутиви якого був й автор цієї статті, активна діяльність цього Комітету прикували увагу не лише української спільноти у світі, але й урядових кіл Вашінґтону.

„Історія знає не один голод, — пише конґресмен Дж. Флоріо до „Свободи" (з 25-го січня 1984 року), — але жодний із них не був таким трагічним, як голод 1932-33 років в Україні, — то був штучно і навмисне створений голод. Цей голод є велетенською трагедією, яка забрала в Україні понад сім мільйонів жертв". І далі: „...Він був навмисно створений совєтським урядом з політичних і соціяльних причин — для того, щоб подолати український опір совєтській колоніяльній системі". В цей час навіть „Новоє Рускоє Слово" (з 7-го червня 1983 року) в Ню Йорку писало, що „голод був створений штучно — нема жодного сумніву. Нескорену Україну Кремль вирішив покарати незнаним в історії способом"...

Закінчення буде

Громада...

(Закінчення зі стор. 1)

рижа дякувала йому за тісну та щиру співпрацю з українськими організаціями в минулих роках та за його тепле і вирозуміле відношення до членів української громади.

Вона висловила жаль всіх українців з приводу виїзду доброго приятеля, але також зрозуміння, що Україна потребує такого дипломата на дуже відповідальному пості у Парижі. З найкращими побажаннями для А. Зленка та його дружини У. Дячук висловила надію, що ми матимемо нагоду зустрічатися із амбасадором в майбутньому й повідомила, що до Парижа вислано як скромний дарунок від УАКРади Енциклопедію України.

З коротким словом виступив міністер закордонних справ України, а тепер голова 52-ої сесії ООН Геннадій Удовенко, дякуючи амбасадорові за велику працю, яку він виконав і в Ню Йорку на терені ООН і бажаючи йому дальших успіхів на дипломатичному шляху.

Відтак виступила із прощальним словом д-р Марта Кокольська, директор для справ молоді Східної Европи, України і Центральної Азії в ООН, яка, прощаючи А. Зленка, передала китицю квітів для неприсутньої із-за недуги дружини амбасадора.

Жаль, що її немає висловив на початку свого прощального слова А. Зленко, який говорив з видимим зворушенням, спершу про свою тісну співпрацю з українською громадою і свої старання бути до неї завжди льояльним і помічним. Він також висловив надію, що його товариші із дипломатичної служби будуть далі старатися іти правильним шляхом для інформування чужинців про Україну і близького пов'язання з українською громадою. Він дякував за те, що українська громада прийняла його так тепло у своє коло і закликав до дальшої кропіткої праці на тому відтинку. На кінець з виїмковою у нього емоційністю він згадав свою долю і своє бажання допомагати чим мога прекрасному українському народові.

Присутні прийняли слова амбасадора з особливим зворушенням і оплесками, а відтак не відпускали його зі свого кола, стараючись кожний особисто, ще раз стиснути йому руку та побажати дальших успіхів у його дипломатичному, але і приватному житті. Можна було завважити, що ніхто із численних присутніх, як і амбасадорові А. Зленкові, не було легко прощатися та з'ясувати собі, що вже не буде в приміщеннях амбасади при 51-ій вулиці, як теж в залях ООН вітати нас теплий усміх А. Зленка і дружній потиск його руки.

Для нас, журналістів, бракуватиме також тих так потрібних пресових конференцій і зустрічей, які амбасадор впровадив, як конечність і як поміч для нашої так часом складної праці.

„Національний...

(Закінчення зі стор. 1)

турної незалежности", наголосила голова Конгресу Українських Націоналістів Ярослава Стецько.

Голова УРП Б. Ярошинський сказав також, що кожний уряд повинен захищати інтереси власного нроду і „наша мета — змусити свій Уряд обороняти наші національні інтереси і проводити справді національну зовнішню політику, або створити свій власний уряд, який би відповідав цим очевидним вимогам".

Про імміґраційну...

(Закінчення зі стор. 2)

виїхали для одержання візи за кордон, зможе одержати право на в'їзд до ЗСА значно швидше, у порівнянні до тих осіб, що проходили інтерв'ю у Варшаві минулого року.

Я є постійний житель Америки і через рік пляную подати прохання про громадянство. Зі мною живе мій син, який приїхав минулого року. Йому 25 років і він не одружений. Його гостьова віза вже вигасла і тепер він знаходиться тут на моєму утриманні. Я пляную подати петицію на об'єднання родини, як тільки одержу громадянство ЗСА. Чи зможе він тоді одержати зелену картку тут, не виїжджаючи в Україну?

Ви не повинні чекати, поки станете громадянином ЗСА, а вже тепер подати папери на об'єднання родини (у даному випадку, на проживання сина з вами). Власники „зелених карток" також мають право запрошувати на постійне перебування своїх дорослих неодружених дітей і радимо цим скористатися, не дивлячись на те, що для дітей постійних жителів ЗСА черга на візу значно довша, ніж для дітей громадян.

Це варто зробити якможна швидше тому, що від 1-го квітня 1997 року вступив у дію закон, згідно з яким більшість людей, що перебувають у ЗСА нелегально, не зможуть отримати "зелену картку". Це не буде стосуватися лише тих осіб, яких імміграційні справи, наприклад, прохання про притулок, петиція родичів та інше, вже знаходяться на розгляді в Службі іміграції і натуралізації ЗСА. У даному випадку, подання прохання про надання вашому синові права постійного перебування в ЗСА, дасть йому можливість одержати цей статус без виїзду в Україну. Адже навіть якщо ви, з якихось обставин, не зможете одержати громадянство ЗСА, то ваш син буде мати статус постійного мешканця приблизно через 5 років і отримає його не виїжджаючи в Україну, а якщо залишиться нелегалом — через 10 років, рахуючи від моменту виїзду на батьківщину.

В усіх іміграційних питаннях слід звертатися на адресу: Pallada International, Inc., 98 Second Ave., 2nd Floor, New York, NY 10003; tel: (212) 387-8683.

Святкування незалежности України у Вілліямставні

Посадник читає проклямацію. Місцева телевізійна станція записує.

Цьогорічні святкування самостійности України у цій нашій громаді відбулись величаво.

В суботу, 23-го червня, на площі перед будинком Міської ради зібралось досить багато людей. Багато осіб були вдягнені в щось вишиване і в руках тримали американські і українські прапорці. О год. 10-ій рано Олександер Кобаса відкрив свято. Привітав посадника Джека Лубі, членів Міської управи і всіх присутних та подав порядок свята. Відспівано американський і український національні гимни та вивішено прапори. Віддаючи ж раз бере участь у святкуваннях, та закінчив слово відчитанням проклямації з нагоди 6-ої річниці самостійности України. Сама проклямація незвичайна, а по-мистецьки виконана таблиця — навколо обведена синьо-жовтою стрічкою та блискучим металем посадник передав О. Кобасі.

Відтак Оленка Хіч і Оксана Артимович вручили посадникові букет квітів, а Марія Юрковська — по-мистецьки виконаний подарунок — на таблиці з чорного горіхового дерева великий годинник, а внизу напис: „З нагоди шостої річниці незалежности України від громади Вілліямставну і околиць".

Посадник з подарунком від української громади.

Опісля о. Йосиф Мартинюк відмовив молитву за Україну і український народ. Промову про 6-ту річницю незалежности України англійською мовою виголосила Ольга Причка, українською — Андрій Стахнів. Опісля посадник Лубі у своїй довшій промові заявив свою солідарність з прагненням українських громадян, зазначив, що вже третій

На закінчення святкувань всіх запрошено до домівки коло церкви, де жінки, під проводом Галини Стахнів, Стефанії Світенко, Марії Флюнт, Катрусі Ремчук і інших, приготовили смачну перекуску.

Олександер Кобаса

Сумівці Ню Йорку вшанували пам'ять С. Бандери

У неділю, 12-го жовтня ц.р., прапори Організацій Державницького Фронту в Ню Йорку 38-ий раз були внесені до церкви св. Юра на Панахиду в пам'ять провідника Організації Українських Націоналістів св. п. Степана Бандери. На поминальні сходини, організовані Другим Відділом ООЧСУ в будинку Державницького Фронту при 136 Друга Ев., прибуло понад сто осіб, що вшанували пам'ять героя нашого народу, який своє життя віддав за волю і незалежність України.

Осередок Спілки Української Молоді ім. ген. - хор. Тараса Чупринки в Ню Йорку присвятив виховний тиждень життю і діяльності Степана Бандери. Тема сходин для всіх роїв, починаючи від суменят і до старшого юнацтва, зоруваліся над історичними подіями того революційного часу, зосереджуючись над рисами характеру Бандери: любов до Бога і України, геройзм, відданість, присвяту, самопожертву і віру у власні сили. В поминальний день відбувся Святочний Апель, все членство осередку з прапорами прибуло до церкви св. Юра на Панахиду в пам'ять Провідника і приєдналось до програми поминальних сходин ООЧСУ. З допомогою почесного голови осередку Корнеля Василика було складено програму, якою провадив Теодор Воляник. Поряд з сумівцями Осипом Рожкою — промовець та солісткою Оксаною Харук-Боднар і піаністкою Сонею Шерег також взяли участь дружинники та юнацтво осередку. Осередковий дівочий хор „Пролісок" під керівництвом Андрія Стасіва виконав чотири пісні: „Як вже ти славний", „Зірвалася хуртовина", „Світить місяць", в обробці Андрія Стасіва, і „Молитва за Україну" на музику М. Барабаша. Дружинники разом зі старшим юнацтвом осередку виконали монтаж „Присвята" — уривки з біографії Степана Бандери, в поєднанні з висвітленням оригінальних прозірок з архівів Української Повстанської Армії та Організації Українських Націоналістів. Атмосфера національної гордости втілена сумівцями у виконанні монтажу, зворушила присутніх і оживила пам'ять про часи визвольних змагань. Активність нашого осередку засвідчила, що сумівська молодь з честю понесе в майбутнє смолоскип правди і віри, запалений старшими поколіннями.

На завершення громада хвилиною мовчанки із запаленими свічками і українським національним гимном пом'янула Провідника Степана Бандеру, людини-націоналіста, світлий образ якого назавжди в нашій пам'яті збережеться як ідеал відданого борця і вірного сина незалежної України.

Управа Осередку СУМ в Ню Йорку

ПОДЯКА

В пам'ять мого чоловіка

бл. п.

ВАСИЛЯ ГОЛОВІНСЬКОГО

подаю листу жертводавців

Складаю щиру подяку Mr. & Mrs. Peggy & Ted Flaming, які відчинили конто для Стипендії одній сироті.

НА ФОНД ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ:

50 дол. Сергій і Віра Семенов.

НА КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА в ГАРВАРДІ:

	75 дол.	Ярослав і Ірина Дутчак;
по	50	Роман і Лідія Марусин, Тимко і Стефанія Штомпіль;
	25	Богдан і Галина Бортник;
по	20	Петро і Ольга Грицак, Віра Краснобрижий.

Усім жертводавцям щира подяка.
Нехай Бог їх винагородить стократно!

МАРІЯ САЙБЕЛЬ ГОЛОВІНСЬКА
зі синами і їхніми родинами.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що у неділю, 26-го жовтня 1997 р. з волі Всевишнього несподівано відійшов від нас у вічність на 76-му році життя

бл. п.

д-р СТЕФАН БОЙКО

нар. в селі Кривче на Тернопільщині

ПАРАСТАС — в четвер, 30-го жовтня о год. 7-ій веч. у похоронному заведенні М. Насевича при 109 Іст Тейбор Ровд, Філядельфія, Па.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — в п'ятницю, 31-го жовтня о год. 10-ій рано в церкві св. Арх. Михаїла, при 675 Купер Лендінь Ровд, Черрі Гілл, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина	— ІРИНА СЕМЕНЮК БОЙКО
діти	— РОКСОЛЯНА з чоловіком КАРЛОМ ПОДПІРКА і дітьми РОМАНОМ, АДРІЯНОМ і ВІКТОРОМ
	— ТЕРЕСА з синами АНДРІЄМ і МАРКОМ
	— АНДРІЙ з дружиною ІРЕНОЮ і дітьми АРЕТКОЮ і МАРКІЯНОМ
	— ЮРІЙ
	— МОТРЯ з чоловіком ДАВИДОМ ВОТЕРС і доньми АРУСЕЮ, АНДРЕЙКОЮ, АЛЕКСОЮ і АЛАНКОЮ
	— ВІРА
	— НЕСТОР з дружиною МАРТОЮ
	— МИРОН
теща	— КАРОЛИНА КОНРАД
шваґер	— ІГОР КОНРАД з дружиною СОНЕЮ і синами МИКОЛОЮ, ТАРАСОМ і ЛЮБОМИРОМ

ближча і дальша родина в Україні, ЗСА та Канаді.

Замість квітів на могилу, просимо складати пожертви для дітей сиріт в родинному селі Кривче, Борщівського району.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 20-го жовтня 1997 р. по короткій але тяжкій недузі в Сандієґо, Каліф. відійшла у вічність наша найдорожча МАМА і СЕСТРА

бл. п.

ОЛЬГА КОЛОДІЙ з дому РОМАНИК

нар. 2-го вересня 1911 р. в Перемишлі, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю 24-го жовтня 1997 р. в Каліфорнії.

У глибокому смутку залишилися:

дочка	— СОНЯ (MEETZE) з чоловіком
сини	— інж. РОМАН КОЛОДІЙ з родиною
	— д-р БОГДАН КОЛОДІЙ з родиною
брат	— ВОЛОДИМИР РОМАНИК з родиною в Україні

та ближча і дальша родина.

Св. п. бунчужний УСС Т. Баб'юк

Покійний Теодор Баб'юк відійшов у вічність 19-го вересня 1997 року на 99-му році свого трудолюбивого життя. Ми, його побратими в ОбВУА, уважали унікальним під оглядом відданости визвольній боротьбі українського народу, якої він був учасником в рядах УСС, УГА, Армії УНС, а під час Другої світової війни в боях УПА в Карпатах. Коли у нерівній боротьбі змушений скласти зброю він з притаманним йому завзяттям поринає в суспільно-громадське життя в Україні, а по приїзді з переселенчих таборів в Німеччині до ЗСА, поселюється в Рочестері, Н.Й., де був довголітнім головою відділу ОбВУА і активним членом громадських і комбатантських організацій Рочестеру.

З його особистими атрибутами і характером ми мали нагоду познайомитися на з'їздах ОбВУА, де відмічувалася його любов і відданість тоді ще поневоленій Україні, а особливо мазепинській ідеї УСС, яка була пов'язана з переможним впливом вогненного слова, національних і революційних ідей Т. Шевченка і з потрясаючих своєю глибиною мотивів, з яких одна кінчиться могутнім акордом: „Встань же, Боже, поможи нам стать на ката знову". Т. Баб'юк все стверджував, що УСС були вірними послідовниками Шевченка і геройськими виконавцями безсмертного „Заповіту" нашого генія.

Він на заклик Бойової Управи УСС у 1914 році зголошується в ряди УСС на бій проти Москви. Разом з патріотичною молоддю західньої України завершує той розвиток українського визвольного руху, що після ліквідації Москвою Гетьманщини, точився підземною течією майже ціле XIX сторіччя, то випливаючи з-під землі бурхливим потоком, то знову, стоптаний ворожою силою, зникає від стороннього ока десь у підземелля, щоби знову вийти на прю з ворогом в майбутньому.

З його відходом у вічність ОбВУА втратило свого дорогого почесного члена і останнього могікана УСС. Однак його ідеї і приклад вказують нам шлях, як стати ідейними, жертвенними і завзятими борцями за майбутність свого народу.

Осип Труш

Ювілейна зустріч української Берхтесґаденської гімназії

Колишні учні Української гімназії в Берхтесґаден, Німеччина, з'їхались на Союзівці 3-го до 5-го жовтня ц.р. з нагоди 50-го ювілею випуску перших матурантів у 1947 році. Золоті осінні промені сонця і гірські, подібні до Баварських гір, які окружали нашу колишню школу панорами, зустрічали прибулих. Вісімдесять три колишніх учнів, репрезентуючи кожну клясу, прибули на цей з'їзд із ЗСА, Канади та Европи. З родинами та гостями присутні заповнили всю оселю, та пізних гостей мусіли приміщувати у готелях коло містечка Кергонксон. Це був найбільший з'їзд гімназії: 209 учасників і гостей спілкувалися на бенкеті та забаві в суботу вечером.

Початок нашої школи був у 1945 році. Гімназія постала з ініціятиви директора Володимира Радзикевича, який зорганізував її за згодою і дорученням Обласного Представництва Української Еміґрації у Мюнхені. Початкові Гімназійні Курси почались у Мюнхені 20-го

Учасники з'їзду...

Під час прогулянки...

липня 1945 року. Після перенесення таботу до Карльсфельду 1-го серпня того ж року Початкові Гімназійні Курси були перетворені у повну гімназію, яка впродовж 1945-46 шкільного року зросла до 562 учениць і учнів. Початково невеликий учительський збір поширився до 42-ох осіб, як додаткові висококваліфіковані сили прибували до Карльсфельду і корисно впливали на розвиток гімназії і її науковго рівня.

Після ліквідації табору в Карльсфельді частина учнів і учителів переїхала до табору в Берхтесґаден. На початку 1947-48 шкільного року в гімназії було 226 учнів. Гімназія спершу мала гуманістичний характер. Після уніфікації навчальних програм відділом культури і освіти Центрального Представництва Української Еміґрації гімназія перейшла на реальний тип школи. Українська гімназія у Берхтесґадені проіснувала до 1950 року. Тоді, з уваги на масовий виїзд переважної кількости учнів і професорів у нові країни поселення, дирекція припинила навчання.

Основа виховної праці нашої гімназії будувалася на двох принципах: ідеї української національної і державної соборности та християнсько-релігійної етики і моралі. Крім цього, учителі постійно зосереджували свою увагу на фізичне, естетичне і товариське виховання. Гімназисти походили з усіх частин України і належали до різних релігій. Треба підкреслити, що за весь час існування гімназії серед молоді не було жодних інцидентів, тертя, непорозумінь релігійного чи суспільно-громадського характеру. Наші учителі сумлінно виконали свої обов'язки, працюючи в тяжких умовах повоєнних злиднів і еміґраційного життя, жертвуючи для української молоді всі свої зусилля, щоб дати їй освіту та виховати її у релігійному і патріотичному дусі.

В п'ятницю пополудні перші прибулі учасники реєструвались та віталися із старими друзями у приймальній, де розглядати ювілейну книгу про гімназійні часи пердіоду 1946-1949 років. Мирон Радзикевич, редактор цієї книги, з дружиною Іреною опікувалися розподілом цього довго очікуваного видання, над яким працювали понад два роки.

З ювілейної книги видно, що в згаданих роках у Берхтесґадені навчалося 307 учнів, і приблизно дві третини їх проживають тепер у ЗСА, третина в Канаді та декілька осіб у Европі. Приблизно 70 відсотків колишніх гімназистів дістали вищу освіту, а 20 — закінчили технічні та ремісничі школи.

Як подано в додатку до Ювілейної Книги, більшість учнів нашої гімназії успішно пристосувалися до нового життя в діяспорі та стали провідними членами американського і канадійського суспільств, залишаючись одночасно активними учасниками в усіх галузях українського життя. Внески учнів до прогресу в американському і канадійському житті включають досягнення у формулюванні науки і технології, в медицині, історії, електроніці, будівничій, механічній та електричній інжинерії, ракетній і комп'ютерній технології. Інші вклади були у ділянках етнографії, практичної інженерії, перебудови міст і розвитку інфраструктури та в галузях телекомунікації, транспорту, санітарних засобів, мостів і загального будівництва. Аспіранти в галузі театру та мистецтва проявили себе завершеними художниками і композиторами, акторами театру та фільмової індустрії. В галузі індустрії є керівники важливих підприємств у ЗСА та Канаді, а в ділянці освіти — професори університетів та засновники і редактори українських і американських журналів.

Перегляд особистих даних про учнів Берхтесґадеської гімназії, поданий у Ювілейній Книзі, вказує, що суспільно-політична діяльність колишніх учнів гімназії посилилася після розпаду Радянського Союзу. Наприклад, з-поміж учнів нашої гімназії походять: професор права, який був дорадником Уряду України у справах конституції, спеціяліст державної оборони, який дораджує українському Міністерстві Внутрішніх Справ, планувальник міст, який віддав останні роки свого життя на перебудову юридичної та адміністративної структури державних помешкань у Києві та Харкові, професор історії, який заснував історичне товариство в Україні, і канадійський підприємець, який був нагороджений Президентом Кучмою високою нагородою української держави в 1996 році.

Ділова частина програми, загальні збори учнів почались пополудні в суботу після проходів лісовими стежками і тенісових змагань. Від організаційного комітету вітала учасників з'їзду Оля Савчук. Інші промовці були Орест Парлів з Канади, Ігор Гайда з Коннєктикат та Ігор Лисий з Каліфорнії. Також була прочитана серія привітань від учнів, які не могли приїхати особисто.

Однією з головних точок ділової сесії було розглядання пропозиції від Українсько-Американської Теле-Радіо Компанії про приготування і виконання серії одно-годинних радіо-програм на тему української політичної еміґрації. Мета цього проєкту є приготування і розповсюдження шляхом радіо-передачі на українській мові інформації про історичне значення і характер української політичної еміґрації після Другої світової війни. Програма базуватиметься на особистих споминах очевидців, учнів Берхтесґаденської гімназії та їх родин.

Ігор Лисий запропонував цей проєкт до учасників з'їзду, а також склад Гуртка організаторів і Координаційного дорадчого комітету. Згода з проєктом була прийнята оплесками. Членами Гуртка організаторів є Володимир Анастас з Міннеаполіс, Міннесота, Богдан Марків з Вудбрідж, Коннектикат, Дарія Лисий з Міннеаполіс, Міннесота, Ігор Раковський з Голфпорт, Фльорида, та Володимир Шарко з Джексонвилл, Фльорида. Члени Коодинаційного дорадчого комітету: Ігор Лисий — координатор, Володимир Шарко — співкоординатор, дорадник по справах права — Володимир Анастас, технічний дорадник — Ярослав Бігун. Після закінчення загальних зборів колишні учні гімназії зібрались по клясах, де мали нагоду в інтимній атмосфері говорити про своє життя, успіхи і проблеми.

Після закінчення ділової частини з'їзду, громада перейшла до „Веселки", де почався коктейлний прийом, а потім бенкет і забава, яка тривала до ранніх годин неділі. Металеві баньки стояли на кожному бенкетовому столі, як символ нашого пережиття в ДіПі таборах, де в таких баньках розносили зупу на вечерю. Після обіду матуристи 1947 року були покликані на сцену та представлені громаді. Вечір продовжувався концертом бандуристів. Петро Гурський з Філядельфії, Пенсильванія, виконав народні пісні на бандурі. Ольга Олійник з Сакраменто, Каліфорнія, виконала композиції для бандури, зкомпоновані її чоловіком Юрієм Олійником. З'їзд продовжувався в неділю з церковною Службою Божою і панахидою за директора Радзикевича, учителів гімназії та учнів, які вже відійшли від нас.

Після святкового обіду пополудні, учасники і гості почали прощатися, обмінюватись адресами та умірковувати пляни на наступну зустріч. Не хотілось роз'їжджатись, бо багато чого не встигли обговорити з друзями та новопізнаними колегами. Зеленозолотисті гори, розкішні кущі червоної калини та осіннє сонце закликали до прогульок. Наступна зустріч мусить тривати не менше, як тиждень.

Ігор Лисий